

# ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.  
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-  
lömények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:  
**Dr. MOLNÁR GYULA.**  
A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.  
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.

Elfizetési árak:  
Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.  
Egy óra 1 frt. 20 kr.  
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

## TÁVIRATOK.

**A vallás szabad gyakorlatáról** és a zsidó vallás recze-  
pcziójáról szóló törvényjavaslatot a  
képviselőház ma változtatlanul meg-  
szavazta s a főrendiházhoz vissza-  
küldeni határozta.

### A baldokló császár.

(A „Z. és V.” eredeti táviratai.)

Pétervár, okt. 19. Mershejeski  
tanár ideggyógyászt meghívták Li-  
vadiába. A tanár már el is utazott  
oda.

Pétervár, okt. 19. Az északi táv-  
rati ügynökség jelenti: Este hét  
óraig Sándor császár állapotában nem  
állott be változás.

Páris, okt. 19. Alexis nagyher-  
ceg, a ki ma reggel ide érkezett,  
még ma este elutazik Oroszországba.

Páris, okt. 19. Ma délelőtt az  
itteni orosz templomban ünnepé-  
lyes isteni tiszteletet tartanak a  
császár felgyógyulásáért. Az isteni  
tiszteleten a köztársasági elnök, a  
miniszterelnök és a külügyminisz-  
ter is képviselve lesznek.

Páris, okt. 19. Mint a hírlapok  
írják, a közvéleményt az orosz  
császár állapotáról szóló hírek fáj-  
dalmasan érintik. A lapok a leg-  
melegebben kívánják a császár fel-  
épülését és utalnak III. Sándor  
császár kitűnő személyiségére és a  
rokszenyva ama hivatalos bizo-  
nyítékaira, melyeknek Franciaor-  
szág iránt jelét adta. Végül a  
lapok ama reményüknek adnak  
kifejezést, hogy az orosz-francia  
barátság minden eseményt tul fog  
élni.

### Kína békeajánlatai.

London, okt. 19. A „Daily News”  
jelenti: Röviddel a miniszter ta-  
nács összeülése után az a hír ér-  
kezett, hogy Kína hajlandó bizo-  
nyos föltételek mellett békealku-  
dozásba bocsátkozni. Erre a kor-  
mány a hatalmanknál lépéseket  
tett, hogy Japánnak együttes elő-  
terjesztést tegyenek. E lépések  
eredménye még ismeretlen. Japán  
nem válaszolt, de nem utasította

vissza a javaslatokat. A hatalmak  
többsége egyetért az angol kor-  
mánynyal.

## A képviselőház ülése október 19-én.

(A Z. és V. távirati tudósítása.)

**Elnök:** Br. Bánffy Dezső.  
**Jegyzők:** Perczel Béni, Bartók Lajos,  
Schober Ernő.

**Elnök** konstatálván, hogy jelen vannak  
negyvenen és így a Ház határozatképes.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.  
**Fest Lajos** az összeférhetlenségi bizott-  
ság előadója bemutatja az összeférhetlenségi  
bizottság jelentését, mely Schwarcz Gyula  
mandátumát gátló akadály miatt megsemmisíti.  
(Eljenzes.)

**Elnök** kijelenti, hogy a Ház tudomásul  
veszi a jelentést s meg fogja tenni a  
választásra szükséges intézkedéseket.

### Polónyi—Berzeviczy.

**Polónyi Géza** személyes kértésben  
szól a Berzeviczy Albert tegnapi felszólá-  
lására, melyben a vallásalapok kezelése körül  
állítólag előfordult szabálytalanságokat illető-  
leg Polónyi állításainak bizonyítását követeli.  
Konkrét vádat nem emelt, csak alkalmat  
kért a minisztertől, hogy a tényeket, melyek-  
ről tudomása van, a képviselőház elé vigye.  
Ezen adatok felsorolásával nem akarja gr.  
Csáky Albin és annak egyéni jellemét  
érinteni. Sajnálja, hogy Berzeviczy a szemé-  
lyes téré vitte az ügyet, a mit nem tart  
szerencsésnek.

**Berzeviczy** Albert azt a meggyőző-  
dését hangsúlyozza, hogy a vádak bebizonyí-  
tására alkalmat várni nem kell, azokat  
bizonyítani kell.

Következik a napirend a vallás szabad  
gyakorlatáról szóló javaslat tárgyalása.

**Herman Ottó:** Egész törekvése,  
beható vizsgálódása arra a meggyőződésre  
vezette, hogy nincs más nemzet, mint a  
magyar, mely vér nélkül tudja végrehajtani  
a legnagyobb forradalmat. Mert a parlament  
olyan tér, a mely nem az egységesítés,  
hanem a bomlást viszi előre. A kibontakozás-  
nak eredménye nem lehet más, mint a  
felekezeti gyűlölség felszítása s a Ház  
munkaképességének csökkentése. A törvény-  
hozás csak az egyéni szabadság szempontjá-  
ból vitathatja a kérdést, ennél tovább  
menni nem lehet. Vitatkozik gr. Apponyi  
Alberttel s kimutatja, hogy annak felfogása a  
felekezeti-méltóságról téves.

Számol a katolikus autonómikus  
törekvésekkel s kimutatja, hogy addig szó  
sem lehet arról, míg az független magyar  
egyházra nem szerveztetik. A kik ma  
követelik, hogy iktattassék törvénybe a kath.  
vallás, azok sértik e vallás rég megszerzett  
jogait. Nem járul Helfy opportunizmusához,  
hanem megőrzi Irányi Dániel hagyományait.  
A vallás kérdésében más megoldás nem  
lehet, mint a radikális. Végre kell hajtani az  
1848-iki 20. törvenyt. Hozzájárul a javas-  
lathoz.

**Helfy Ignác** személyes kérdésben ki-  
fejtí, hogy Irányi a teljes vallás és lelkiis-

mereti szabadság híve volt, de mikor belátta,  
hogy ez ki nem vihető, tért át arra, hogy  
biztosítottassék, a mi elérhető. Opportunizmus-  
sal nem valódiható, a politikában meg kell  
mérni, hogy mi elérhető, de az iránynak ha-  
tározottnak kell lenni. El kell fogadni min-  
dent, a mi előbbre visz s ez a javaslat hala-  
dás, azért fogadja el.

**Herman Ottó** röviden válaszol és ki-  
jelenti, hogy a haladásnál is nagy megfon-  
tolás szükséges.

**Elnök:** A vita be van zárva. Az igaz-  
ságügyminiszter kíván szólni.

**Szilágyi** Dezső igazságügyminiszter  
reflektálván Herman Ottó beszédére, figyel-  
meztet arra, hogy sokszor velük opportuniz-  
musznak azt, a mi csak lehetőség. Szól azután  
a főrendiházi üzenetről, a melylyel szemben  
állást kell foglalni. Két határozati javaslat  
van a Ház előtt, a miniszterelnök és Ho-  
ránszky Nándor, azonosok a javaslatok,  
csak az a különbség, hogy Horánszky nem  
kívánja a változatlan visszaküldést. Mielőtt  
a Ház a határozati javaslatok felett döntene,  
kötelességének tartja jelezni a kormány állás-  
pontját. A vita kiderítette, hogy a javaslatnak  
elvi ellenzői nincsenek, csupán a felekezetek  
engedélyezése körül merültek fel aggályok s  
a felekezeti-méltóság támasztott aggályokat.  
Ezek nélkül elvesztené a javaslat eredeti  
célját: a vallás szabad gyakorlatának bizo-  
nosítását és a felekezeti kényszer eljéjét.

Szavazásnál a többség elfogadta a mi-  
niszterelnök javaslatát. Azután a zsidók re-  
cepcziójáról szóló törvényjavaslatot az eredeti  
szerkezetben uja elfogadtattat.

## Politikai hírek.

**A képviselőház tegnapi üléséről**  
folytatólag még közöljük, hogy Polónyi után  
**Fenyvesy** Ferenc dr. szólalt fel, s védelmére  
kelt gróf Csáky Albin volt közoktatásügyi  
miniszternek Fenyvesi után **Polónyi** szemé-  
lyes kérdésben szólott. Ezután **Eötvös** Loránt  
báró közoktatásügyi miniszter emelkedett fel,  
s a miniszterelnök határozati javaslat, **Péchy**  
Tamás, a képviselőház volt érdemes elnöke  
beszélt még Horánszky javaslata mellett,  
végül pedig **Berzeviczy** Albert dr. volt cultusz  
miniszteri államtitkár szólalt fel, visszautasítva  
Polónyi vádjait.

**A bán kitüntetése.** Politikai körök-  
ben feltűnő kelt az a mellőztetés, a mely-  
lyel a kormányparti sajtó gróf Khuen-Héderváry  
Károly horvát bánnak legutóbbi kitün-  
tetését agyonhallgatni törekszik. A távozó  
bánnak ugyanis Sándor szerb király a Ta-  
kova-rend nagykeresztjét adományozta s  
ugyanazzal a kitüntetéssel lepté meg, a  
melylyel Wekerle miniszterelnököt is részesi-  
tette. Csakhogy kormánykörökben zokon vet-  
ték, hogy a kabinet tagjai közül csupán a  
miniszterelnök kapta a kiváló érdemrendet, a  
cultuszminiszter pedig a kisebb jelentőségű  
Száva-rend nagykeresztjét, mely tudományos  
és kulturális téren szerzett érdemeknek elis-  
meréseére lón alapítva. A kabinet oszlopos  
tagjai ellenben feltűnően mellőzettek. Sem  
Szilágyi, sem Lukács miniszterek semmiféle  
kitüntetésben nem részesültek. Annál jobban  
fáj tehát gróf Khuen-Héderváry bánnak fel-  
tűnő megkülönböztetése. Ugy látszik, az ifjú  
szerb király alapos információival lón  
feljékoztatva a magyar politikai helyzetről s

ismeri azt a viszonyt is, a mely a korona szimpáthiáját a reform-miniszterekhez köti.

Ez fájhat a mellőzött miniszter uraknak s ebből magyarázható a megsértett kormányparti sajtó feltűnő hallgatása is gróf Khuen-Héderváry kitérítéséről.

**Schwarz Gyula mandátuma.** A képviselőház összerferehetlenségi bizottsága Feszty Lajos elnöke alatt tartott tegnapi ülésében folytatván a Schwarz Gyula országgyűlési képviselőre vonatkozó összerferehetlenségi bejelentés érdemleges tárgyalását, másfél órai tanácskozás után valamennyi jelenvolt tagjának szavazatával egy szavazat ellen a következő ítéletet hozta:

„Schwarz Gyula orsz. képviselőnek a zurányi választókörletben nyert képviselői megbízása gátoló akadály fenforgása miatt megszűntnek nyilvánították.“

Az ítélet indokolásában kiemeli a bizottság, hogy Schwarz Gyula a budapesti egyetem nyilvános rendes tanárává kineveztetvén és ezen kinevezés elfogadása által állami szolgálataba lépve, az 1875. I. t. c. 8. §-ának rendelkezése alá esett. Miután pedig az idézett törvény rendelkezése dacára a törvény 7. §-ában megszabott határidőn belől nem mondott le, emélfogva a törvény 9. §-a szerint képviselői megbízását megszűntnek kellett nyilvánítani.

Az ítélet a bizottság elnöke által a házszabályoknak megfelelően nyomban kihirdetvén, az ülés véget ért.

## A nemzeti párt legújabb programmpontja.

— Agrár-politika. —

Tulajdonkép helytelenül mondjuk, hogy legújabb, — mert a párt sarkalatos programjában mindig kiváló helyet s gondot igényelt az agrár-politika.

Azonban az újabb politikai konstellációk oda kényszerítették a nemzeti pártot, hogy *programjából az agrár-politika kiemelje a többi nem kevésbé fontos nemzeti irányzatok közül s zászló gyanánt vigye a parlamenti küzdőterre.*

A mezőgazdasági válság immár eltagadhatatlan forrongást szült. Szél-tében a haza minden vidékéről föl-

hangzik a jajszó, — hogy a hajdan kincseket érő földbirtok napról-napra süllyed a közterhek és mostoha viszonyok sulya alatt. *Óriási megterhelések ellenében semmi nemű védelemben nem részesül a közbirtok s a kormány fő-főgondját nem a nemzeti alapja az ingatlan-vagyon, hanem a „gschaft“-szellem ápolása képezi.*

A „gründolás“ kormány-védelemben részesülnek, miáltal a szegény földművelésügy napról-napra jobban hanyatlik.

A nemzeti párt tegnap esti párt-értekezletén a *mezőgazdasági válság* képezte a diskusszió tárgyát. Fejtegette a kérdést *Apponyi Albert gr., Horánszky Nándor, gr. Károlyi Sándor, Ábrányi Kornél* s többen.

Kimondotta a párt ez alkalomból, hogy: *ez idő szerint a földművelés súlyos állapota és az ezzel összekötött társadalmi bajok állanak előtérben.*

A párt egyttal bizottságot küldött ki saját kebeléből, melynek feladatává tette, hogy az ország közgazdasági helyzetéről egyáltalán, *különösen pedig a mezőgazdasági válságról és az ezzel kapcsolatos társadalmi bajokról, valamint az orvoslás módzatairól, és a pártnak erre vonatkozó működéséről a lehető legrövidebb idő alatt javaslatot terjesszen a párt elé.* A bizottság tagjaival a következők választattak meg: gróf Apponyi Albert, báró Andreánszky Gábor, Atzél Péter, Bánó József, Bernáth Béla, Bernát Dezső, gróf Bethlen Gergely, Bottlik Lajos, Bujanovits Sándor, Ernuszt Kelemen, Dézsi Zoltán, Hajós József, Hock János, Horánszky Nándor, Ivánka Oszkár, Mihályi Péter, gróf Károlyi Sándor, Makfalvai Géza, Nagy István, Nedeczky Jenő, Purgly János, Szentiványi Kálmán, Vásárhelyi László, Wittmann János, gróf Zselinszky Róbert.

A kiküldött bizottság már ma

esti 5 órakor össze is ült és tanácskoztak e tárgyban. Eredményéről közelebb fogunk beszámolni.

## Hírek.

— A „Tóth Kálmán-kör“ **műkedvelői szakosztálya** a „Tóth leány“ című nepszínművet e hó 27-én minden bizonynyal színre hozza. A próbák esténként szakadatlanul folynak, sőt már zene mellett is. Erdekes hír az egyesület köréből az is, hogy a tiszteletbeli tagokul megválasztottak közül *Bayer József* bajai földink „A magyar színesélet története“ s „A magyar drámai irodalom története“ című, akadémiai jutalmakat nyert korszakalkotó művek írója s a Kisfaludi-Társaság tagja. — *dr. Fereicz József* bajai földink a „Garai élete és művei“ s „A magyar hírlapirodalom története“ című, pályadíjakat nyert művek írója s a Petőfi-Társaság tagja. — *Jánbor Pál*, a szabadkai gymnasium nyugalmazott igazgatója, a jeles költő, Petőfi kortára, — *Bodnár Zsigmond* bajai földink, kitűnő irodalom-történet-szűnik, a „Tóth Kálmán-kör“ tiszteletbeli tagjaivá történt megválasztásukat szép levelekben köszönték meg, nemkülönben *Allaga Géza* bajai földink, a jeles zene-költő és *Odry Lehel* pacseri földink, a m. kir. opera hírneves dalművésze is. A vidéki rendes tagok közül is többen nagy érdeklődést tanúsító leveleket írtak tagokul történt felvételük alkalmából. Minden jel arra mutat, hogy a nagy misszióju egyesület helyes uton jár, most már Zombor város és Bacs-Bodrogih vármegye közönségének érdeklődésétől függ, hogy céljai elérésében minél nagyobb lépéseket tehesen. A kör vezetői e részben mindent elkövetnek, — úgy halljuk, hogy már a színtársulat működése alatt is matineakat, vagyis belepő-díj nélküli felolvasásokat szintén fog tartani ünneppapok délelőttjén vagy délutánján.

— **Uj ügyvéd.** Dr. König Soma ügyvéd iródiáját Kulán, dr. Strasser Lajos házában, mint azt egy hozzánk beküldött értesítésben tudatja, immár megnyitotta.

— **Kiváló vadászvendégek** voltak e hó 13-án Títele. Gajary Ödön a Nemzet szerkesztője és országos képviselő, Molnár Béla országgyűlési képviselő, hatvani Deutsch Béla, hatvani Deutsch Henrik és Kohner Zs. földbirtokosok, ugyanis gróf Leiningern kormánybiztos, Vojnick István főszolgabíró, dr. Thurszky Pál járásorvos, Oblath gazdasági intéző társaságában vadászati kiránduláson

## TÁRCZA.

### Commemoratio de sapiente patriae.

— A „Zombor és Vidék“ eredeti lárcaja —

Írta: **Ifj. KUBISS ÁGOSTON.**

Küzdelmének, szenvedésének jól kiérdemelt jutalma voltak hat a fenti vívmányok. Diadalmasorban uszott a nemzet.

Öröme azonban nem tartott sokáig. Megirigyelte boldogságát és felütötte fejét csakhamar a reakciói hydrája.

Tudjuk, mi következett ezután.

A Kárpátoktól az Adriáig zuhogt a harcziáltás és a veszélyben forgó édes haza megmentésére, mint egy ember állott talpra az egész nemzet.

Fegyverbe szállott az ifju s az agg, s küzdöttek, mint a meséskor halhatatlan félistenei az emberiség legszentebb jogáért: a szabadságért.

Csatáról-csatára, diadálról-diadalra ment a kis, de győzelemittas sereg s a zsnarokok bérenczei véres fejjel menekültek az országból. Európa remegve figyelt e csatázásra,

bámulta ez egyenetlen küzdelmet, melyhez hasonlót sem jeggzett fel lapjaira az emberiség tanítója, a történelem.

És jött azután a derűre a boru.

Vérében fuldoklott a nemzet és reakció hiénái eljöttek megkezdeni sötét munkájukat.

Deák, mint a jog és törvényesség megtörhetlen védője, világító toronyként állott a küzdelemben a reakció és forradalom hullámai között.

Mert eljött az ideje annak, mikor már a hazát csak egy Deák Ferencz menthette meg.

Széchenyi, a legnagyobb magyar, a ki szónoklataival, műveivel, melyben az igaztás heves hangján a gyökeresen újítani akaró reformer egész meggyőződésével, hevéllel támadta meg nemzetének érzéketlen tepedtségét, előitéleteit, maradását és konok esőkönyösségét, Széchenyi a lánglelkű hazafi szelleme megtört, a mint megsejditette a világrendítő katasztrófát, mely a nemzet fejére hullott. A mit ő, mint egy magyar Cassandra megjósolt már régen. Jóslata azonban csak félig teljesedett be.

Az óriási fájdalom közepette Deákot

fenntartotta nagy lelki ereje, megtörhetlen hite egy jobb jövőben. A tettek sora ő reá várt most.

Még a gyász napjaiban odahagyta falusi birtokát és a fővárosba jött. Közeledett hozzá csakhamar minden rendű és pártallásu ember, központja lett mindazon hazafiaknak, kiknek erős meggyőződése volt, hogy meg nem veszett el minden.

Ugy is történt, a mint Deákék remelték. Az abszolút rendszer csakhamar elmult, mint egy nyomasztó, sötét álom. Az 1860-iki októberi diploma az abszolutizmus halálitélete volt.

Megértették a legfelsőbb helyen is Deák szavait:

„Törvény szab korlátokat a hatalomnak s önkény ellen a törvény erejében keresnek oltalmat a hon polgárai. De magát a törvényt s annak oltalmazó erejét önkény ellen csak a nemzet morális ereje biztosítja s a mely nemzet morális erő hiányában nem képes törvényeinek szentségét tiszteletben tartani s azoknak tiszteletet szerezni, annak független önállása csak a véletlen esetek játéka lesz, azt újabb meg újabb törvények nem mentik meg az elűledéstől.“ És még egy helyen:

vettek részt, s minek utána gazdag vadász zsákmányt ejtettek, másnap Ujvidéken át Budapestre hazautaztak.

— **Utonállás.** F. hó 16-án, — mint Bezdánból írják, — Balogh János 16 éves borbély-tanoncz gyalog indult a mohácsi szigetben lakó édes atyjához, hogy közeli felszabadulása alkalmára kevés pénzmagot kérjen tőle. Odahaza össze is szedtek a részére 6 firt 50 krt és ezzel másnap kora reggel, gyalogszerrel visszaindult Bezdánba. Ugy reggel 9 óra tájban Dautova és Szántova közt utolérte őt egy kocsi, amelyen két, — előtte teljesen ismeretlen ember — egy magyar és sokacz útt. Ezek fölözöllitották a fiút, hogy üljön fel a kocsiara, mit ez gyanutlanul meg is tett. Utközben az atyafiak jó megcsapdástik a lovakat s folyton tanakodtak egymással, hogy azonban miről, azt a fiú — részben mert a társalgás sokacz nyelven folyt, részben pedig a sebesen haladó kocsi zörgése miatt, ki nem vehette, de szegényke nemsokára megtud a. — Ugyanis a kocsi hirtelen megállott, a sokacz ember villám gyorsan torkon ragadta Baloghot, a földre rántotta s teljes erejével ráterdelt a mellére, úgy, hogy a szerencsétlen gyerekek orrán, száján azonnal eredett a vére. — Ezután a magyar ember lefogta lábait és megmozdította zsebeit és kivette belőle a 6 firt bankó pénzt, meg a téli kabátja zsebében volt téli sapkáját. A fiatal volt 50 kros ezüst Koronát nem bántották, de tetejébe úgy elagyabugyálták, hogy a szegény inas gyerek egész delután 4 óráig ott hevert eszméletlenül a hideg földön, amikor is egy arra jövő másik sokacz kocsi megkönyörült rajta és hazaszállította Bezdánba.

— **Ó-Becsén** egy polgári leányiskolát fenntartó társulat alakult meg, a mely kedden tartott közgyűlést, a hol az alapszabály tervezet olvastatt és elfogadtatt. Megejtették a tisztújítás is, mely szerint elnök: Boromisza Tivadar, alelnök dr. Grünbaum Pál, igazgató Finta Ignác, jegyző Pisztor József, gondnok és pénztáros Szegő Adolf, iskolaszéki tagok: dr. Milkó Ignác, Fárás József, Garta Lázár, dr. Szilágyi Ferencz, Fonyó Pál, Borota Jován, dr. Vlahovics Iván és Gönczy János. Az iskolához szükséglenő tanítónői állásra a pályázat már kiirattott. Fizetése 600 firt és lakás. A többi tanerők egy évig ingyen oktatnak az iskola érdekében. Az iskola c hó 28-an nyitattik meg, Eddig 31 növendék jelentkezett már.

— **Bácskaiak esküvője Fiumében.** Szalay Dezső tengerészeti számtiszt, bácskai földink e hó 22-én esküszik örök hűséget Fiumében Révay Alajos bajai szá-

mazásu m. kir. pósta- és táviradafőtiszt leányának, Elvira kisasszonynak.

— **A tolvaj szomszédasszony.** Róth János bezdáni lakosnak már régebben ezelőtt nyomtalanul eltűnt az éleskamra ajtajának a kulcsa, de minthogy senkre sem gyanakodott, nem is igen törődött a csekélységgel. Később azonban azt vették észre a házbellek, hogy a kamrára rá jár valaki, mert hol az egyik, hol a másik tárgy volt megdedzsmálva. Végre folyó hó 17-én rá jöttek a dolog nyitjára. Történt ugyanis, hogy a mondott napon reggel a Róth család eltávozott hazulról és csak a menyecske lányuk maradt otthon, ez pedig bezárkózott a házba. Ugy d. e. 10—11 óra közt látja, hogy a szomszéd asszonya, Ergh Jánosné szűl. Nedler Magdolna napszámósne oda somfordál a házukhoz és miután óvatosan körültekintett, belökte a kaput, ment egyenesen a kamrához és azt a kulccsal kinyitván, oda bement, a kulcsot azonban vesztére kívülől hagyta az ajtóban. Erre a menyecske lassan utána sompolygott, a kulcsot rázarta a kamrára s így csapdába került a tolvaj, a ki a község házára kísértetvén, kivallotta: hogy ő Róthék háza táján talált kulccsal csakugyan rájárt a kamrára és onnan időközönként tojást, szappant, bort, lekvárt stbit lopott. — Az esetet az előjáróság azonnal feljelentette a járásbírósnál.

— **Bélyegilleték a fizetési meghagyás iránti eljárásban.** A közelebb életbe lépendő új törvénykezési eljárások szükségessé tették, hogy a bélyegilleték mikénti lerovása tárgyában is intézkedés történjék. A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyi és igazságügyi miniszterek ide vonatkozó rendeletét, mely a fizetési meghagyásokról szóló eljárásban lerovandó bélyegilleték kérdését tárgyalja. Általában kimondja a rendelet, hogy itt is azok a szabályok alkalmazandók, a melyek a sommás eljárásban és a községi bíráskodásban alkalmazatnak. Mindazonáltal a következő módosítások jegyzendők meg: Ha szóval terjesztetik elő a kérelem vagy az ellentmondás, akkor a bélyeg a bíróságnál vezetett naplón rovatik le, de bélyegmentes a kézbesítési ivre írott ellentmondás és a bíróságnak az ellentmondásról kiadott értesítése, vagy bizonyítványa. **Mag a bélyegilleték, mely a fizetési meghagyásról fizelendő a következő: 100 koronáig 40 fillér, 100—200 koronáig 1 kor., 200—500 koronáig 2 kor. 500 koronán tul 3 korona.** Ha a bíróság a fizetési meghagyás iránti kérelmet jogerejével visszautasította, akkor az előzetesen lerót bélyegilleték a félnek visszatérítendő. Ha pedig a fizetési meghagyásnak ellentmondás általi megtámadásából

peres eljárás keletkezik, akkor az ezen per folyamán hozott ítéletől vagy bírói egyezségből járó bélyegilletéke az az illeték beszámítatik, a mely a fizetési meghagyásról ugyanazon követelés után már előzőleg lerovatott. Körülbelül ez a két miniszter által kiadott rendelet lényege. De már ebből is kitetszik, hogy az új törvénykezési eljárás bélyeg- és illetékügyi tekintetben a felek végtelen sok szekaturájával, jog járnai, s különösen az első időben felette bajos lesz eligazodni a bélyeg- és illetékszabályok szövevényeiben. Az, hogy a feleknek bizonyos esetekben a lerót bélyegilleték visszatérítése igértetik, a legtöbb esetben üres ígélet marad, mert a ki a gyakorlatot ismeri, tudja, hogy az ilyen visszatérítés folyósítása és tényleges kézhezvétele a kérdésben forgó összeggel szemben aránytalanul sok fáradságba és utánjárásba kerül, s így a felek hajlandóbbak lesznek a lerót bélyegilletéket veszni hagyni, semhogy heteken át instancziáznak érte.

— **Zászlószentelés.** Az ó-becsei kath. legényegyesület f. évi november hó 4-én d. e. 10 órakor Gerber Nándorné szűl. Sepper M. thildnak, mint zászló anyának részvevése mellett tartja ünnepélyes zászlószentelését. Az ünnepélyt emelni fogják a bajai, kalocsai, szabadkai, budapesti stb. tarsegyletek megjelenése.

— **Bökeü adakozók.** A titeli római katolikusok az utóbbi pár évben már nehány ezret adakoztak ajtatos czélokra. Adakozásukból nagyszerű kálváriát építettek, csinos kápolnát is emeltek, sőt: nagyszerű templomi felszerelést is szereztek. Még csak egy új orgona hiányzik a régi, kopott orgona helyett.

— **Herczenberger Sándor zenekara.** Mint értesítik lapunkat, mostanában Herczenberger Sándor zenekara oly módon lett újjászerveve, hogy Keszthelyről zenekarvezető primást szerződötetett Jónász Laci kitünő hegedűs személyében s Hegyi Jenő czimbalmos, Boros és Vadas Magyarország első klarinetusa szintén a zenekar tagjai. Most tehát oly kitünő szervezéssel bír ezen zenekar, hogy a megyében párját ritkítja s nem lesz többé arra szükség, hogy a 45 éve fennálló zenekar mellözésével más városból hozasson a fiatalsg bál alkalmából czigányokat.

— **Ezüstforintosok hamisítói.** Ezeklen elfogtak két embert, akik hamis ezüstforintosokat hoztak forgalomba. A két elfogott — ember: Tadiés Miklós és Bebies Gligo dunaszekesi lakosok. Ezek a pengőpénzgyárosok Eszéken egy Paján János nevű juhászszal adatak tul az ezüst forintosaikon, de Pajant, mikor másodsor is bement ugyanazon boltra egy hamis ezüstforintosall, letartóztatták. Tadiés Miklós már ismert vendége a börtönnek. Ugyancsak pénzhamisítás miatt is állott már a bíróság előtt, de akkor bizonyítékok hiánya miatt kimenekült. Tadiésot és Bebieset, kiknél elfogatásuk alkalmával is találtak hamis ezüstforintosokat, az ottani ügyészségnek adta át a rendőrség. A mint bennünket bajai levelezőnk értesít, a dunaszekesői pénzverdéből Bajára is több példányt inportáltak.

— **Szerb hang a románok ellen.** Az újvidéki Nase Doba szerint a Bánságban a románok közeledni akarnak a szerbekhez, sőt ez a közeledés a Memorandum per idejében annyira ment, hogy szöba jött egy szerb napilap megindítása is, melyet a román liga évi 10,000 forinttal subventionálna. A „Nase Doba“ óva inti a szerbet, hogy ne menjenek lépre, s ne higgyenek a románoknak, a kik mindig önzök és kapzsik voltak, s a hol csak lehetett, különösen az egyházi és iskolai ügyekben mindig lefozték a szerbet, s minden törekvésük oda irányult, hogy a Bánságot románá tegyék, s a szerbet beolvassák.

### Szerkesztői üzenetek.

„Barna kis“ ezimű költemény beküldött kérjük, hogy a szerkesztőségben bennünket meglátogatói sziveskedjék. A beküldött költemény egyébként elégséges sikerült, s mielőbb közre adjuk.

„Sértett törvények mellett komoly méltósággal felszólalni több tiszteletet mutat a fejedelem iránt is, mint a gyáva hallgatás; mert amaz férfias bizalom, ez pedig félnék kételkedés a fejedelem igazságában, s azon nemzet, mely törvényeinek, polgári jogainak serelmét gyávan hallgatva tűri el, gyávan hagyán a fejedelmét is a veszélyek óráiban. Gyáva népek fejedelmek se örüljenek, mert felelem és bizalom, hűség és gyávaság nemzeteknél együtt soká nem léteznek.“

Az októberi diploma visszaállította az önkormányzatot és az országgyűlést, mely 1848 óta először hívatott egybe, megkezdhetette a regenerálás nagy munkáját.

Megkezdte most Deák a nagy harczt, az erkölcsi harczt, melynek győzelme visszaadta a nemzetnek alkotmányát és ez által élvezette a fejedelmét, és a nemzetet a történelem egy legmeghatóbb jelenetéhez, a kibéküléshez, a kiegyezéshez.

És ezzel Deák Ferencz, a halhatatlan érdemű hazafi, a haza bölcsse fel tette államférfiúi működésének sikerére a koronát.

És e nagy férfiú, e „victor sine sanguine“, kinek mindzett közzönjük, hazájától,

fejedelmétől mindezek fejében semmit sem fogadott el. Nem ő kereste még a dicsőséget meg, hanem az kereste őt fel korszakalkotó munkája után.

Saját mondása jellemzi legjobban:

„Ő Felsőge valószínűleg tulé engem. Ha meghalok, mondja el siromon, hogy Deák Ferencz becsületes ember volt. Ezt kérem jutalmul!“

Kivánságát ő felségeik hiven teljesítették. Mikor nagy lelke kiröppent porhüvelyéből, ők tették a ravatalra első koszorúikat. Gyászborulott fejedelem és nemzet a sirja felett; igaz, nemes, mely keserv fogta el a sziveiket elvesztése felett és az a köny, mely királynénk szeméből ravatalára hullott, összevegyült a nemzet könyvével.

A királyi fájdalom nagyságából megtudhatta a nemzet, ha eddig nem sejtette volna is, hogy a fejedelmi szív együtt érez a nemzet szívével.

Megosztozás a közös fájdalomban a legtartósbabban forrasztja egybe a vérző sziveket!

(Végo.)

Van szerencsém a t. közönség tudomására juttetni, hogy a szabadkai ügyvédi kamara lajstromába történt bejegyezésem folytán ügyvédi gyakorlatomat **Jelkovičs Antal ügyvéd** úrral társulva megkezdtem.

Ügyvédi irodánk: Zomborban, bajjai ut 7. sz. Jelkovičs Antal ügyvéd ur házában van.

**Vargay Ferencz**  
ÜGYVÉD.

## Birtokvétel.

Megvételre kerestetik készpénzfizetés mellett  
**egy nemesi birtok,**

**150.000** frtigi árban

**és egy uradalom**

**500.000** frtigi árban.

Alkalmas fekvős, esinos kastély megkívántatik.

Szíves ajánlatokat csakis birtokosoktól kér

**PATZ RICHARD BÉCS,**

Wieden, Margarethenstrasse 12.

3-6



## Üzleti Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Zomborban, a fő- (Kossuth)-utcában** levő **Klein Ede-féle** üveg-, edény- és porcellán-üzletet m. hó 17-én megvettem, s azt a kor igényeihez képest a legdivatosabb s legjobb minőségű árukkal fogom újra felszerelni. Midőn ezt a mélyen tisztelt közönség szíves tudomására hozom, egyszersmind bátorkodom fölkérni, hogy üzletemet nagybecsű látogatásával megisztelni szíveskedjék.

Különösen ajánlom divatos függő-lámpa és majolika-disztágyaimat, terracotta- és sydrolit-figuráimat, china-ezüst edényeimet s francia baccarat-ivó-készleteim et.

Az üvegkereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képkeretek elkészítését a legrövidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalom.

Miután én ezégtársa vagyok a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtáblával szolgálhatom ki t. vevőimet.

Üzletemet a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván, maradtam

kitünő tisztelettel

**Pock László.**

